

2014-05-09

Metisiline Dirençli Staphylococcus aureus (MRSA)

Hasta enformasyonu.

Enfeksiyon uzmanlarının hazırladığı bulaşıcı hastalıklardan korunma broşürü.

MRSA nedir?

MRSA, metisiline rezistansı olan *Staphylococcus aureus demektir*. MRSA, Staphylococcus'un bazı antibiyotiklere karşı dirençli olduğu anlamına gelir.

Bunun dışında olağan antibiyotiğe duyarlı staphylococcusdan bir farkı yoktur.

Staphylococcus aureus, normal şartlarda deri üzerinde ve mukozada bulunan ve herhangi bir rahatsızlığa yol açmayan bakterilerdir. Hastalanmadan bu tür bakterilerin **taşıyıcısı** olmak olağandır. *Staphylococcus aureus*, örneğin yara enfeksiyonları, cerahat, impetigo (sulu yara) gibi bazen tedavi edilmesi gerekebilen **enfeksiyonlara** yol açar.

MRSA'nın rizikosu var mıdır?

MRSA, daha fazla enfeksiyona yol açmaz, ama tedavisi daha zor olabilir. Riski, iyileşmenin daha uzun zaman aldığı ve kullanılması gereken antibiyotiklerin yan etkilerinin daha fazla olduğudur. Rezistans bakterilerin, enfeksiyona karşı özel hassasiyeti olan birçok hastanın bulunduğu ve çok antibiyotik tüketilen sağlık kuruluşlarında yayılabileceği riski de mevcuttur. Bu durum özellikle yabancı ülkelerdeki hastaneler için geçerlidir. Oralarda MRSA'ya buradakinden daha fazla rastlanmaktadır.

MRSA nasıl bulaşır?

MRSA'nın sadece taşıyıcısı olan bir kişinin hastalığı başkalarına bulaştırması nadir görülür. Kişinin cildinde enfeksiyonu, zor iyileşen ya da sıvılı yaraları ve egzeması varsa bulaşma riski de artar. Bu durumlara bulaşma **risk faktörleri** denmektedir. Bazı kronikleşmiş cilt hastalıkları, deri ve mukozadan geçen stoma ve kateterler de risk faktörlerinden sayılmaktadır. Bu risk faktörlerinin içinde ya da üzerinde birçok bakteri bulunur. Risk faktörlerine sahip ve MRSA-taşıyıcısı olan kişi aile içinde, ana okulunda, hayvanlarla temasında, spor ve antrenmanlarda insanlarla temasında, bu gibi yerlere ait lokallerde ve jimnastik salonlarındaki başka kişilere de bu enfeksiyonu bulaştırabilirler. MRSA, el yoluyla başka insanlara bulaşır, ayrıca bakteriler çevremizde bulunan kapı kolu ve antrenman halıları gibi cisimlere de tutunabilir. Hastanelerde, yaşlılar yurdunda ve diğer hasta bakım çevrelerinde de bu hastalık bulaşabilmektedir.

Kişi MRSA'dan kurtulabilir mi?

Bir süreden sonra MRSA'nın artık testlerde bulunamıyor olması olağandır. Bu süre birkaç ay ile yıl arasında değişir ve önceden bir şey söylemek zor olabilir. Doktor kontrollerine ve MRSA davranış kurallarına artık gerek kalmadığı yolundaki değerlendirme bulaşıcı hastalıklardan koruma doktorlarıyla birlikte MRSA- sorumlu doktoru tarafından yapılır. En az bir yıllık süre içinde ve ard arda üç kez alınmış olan testlerde MRSA'ya rastlanamaması durumunda böyle bir değerlendirme yapılabilir.

Neleri düşünmeniz gerekmektedir

- Hastalığın bulaşmaması için en önemli tedbir iyi hijyendir. Ellerinizi sıvı sabunla yıkayınız.
- Risk faktörlerine sahip olmayıp, sadece MRSA taşıyıcısı olduğunuz sürece başka kişilerle normal ilişkilerinizi sürdürebilirsiniz.
- Risk faktörlerine sahip iseniz başkalarına hastalığın bulaşması riski artar. Bu durumda iyi bir hijyen özel bir önem taşımaktadır. Ellerinizi yıkamaya önem veriniz. Kendi havlunuzu ve size ait tuvalet malzemelerini kullanınız. Küvet ya da havuzda

2014-05-09

banyo yapmak yerine duş almayı tercih ediniz. Sıvı geliyorsa yara üzerini bandajla kapatınız. Kateter varsa bunu giysilerin altında bulundurmalısınız. Yara veya katetere dokunmanız sonrasında ellerinizi yıkayınız.

- Devam etmekte olan deri enfeksiyonu, zor iyileşen ya da sıvılı yara ve egzemalar bulunduğunda çok vücut teması içeren spor ve etkinliklere katılmamanız ya da ortak antrenman lokalleri ve spor salonlarını kullanmamanız gerekir.
- Risk faktörlerine sahip iseniz, hayvanlarla temas sırasında el temizliği önemlidir çünkü hayvanlar da MRSA taşıyıcısı olabilirler.

Özel tavsiye ve öneriler

- Sağlık ve bakım kuruluşlarındaki personel ya da öğrencilerde hastalık risk faktörleri varsa sağlık ve bakım çalışmalarına katılmamalıdır. Personelin, özel hassasiyetli hastaların bulunduğu bakım birimlerinde çalışabilmesi için testlerinde MRSA'ya rastlanmamış olması şartı da aranır.
- Çocuklar genel olarak ana okuluna gidebilir ve her türlü etkinliğe katılabilirler. Öte yandan, sürmekte olan deri enfeksiyonu, zor iyileşen, sıvılı yara ve egzemaları olduğunda çocukların anaokulunda olmamaları gerekir.
- Hayvanlarla ilgili mesleki işlerde hayvanlara hastalığı bulaştırmamak önemlidir. İl veterineriyle birlikte bulaşıcı hastalıklardan koruma doktoru tarafından tavsiyeler verilmektedir.

Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma Kanununa göre uymanız gereken davranış kuralları

- Doktorunuzun gerekli gördüğü tarihlerde gelip testlerinizi yapmalısınız.
- Hastalığın takibi için katkıda bulunmalısınız. Bu, hastalığı ne zaman, nerede ve nasıl kapmış olabileceğiniz ve hastalığı başkalarına da bulaştırmış olup olmadığınızı konusunda değerlendirme yapabilmesi amacıyla sağlık personeline bilgi vermeniz demektir.
- Sağlık, diş ya da tıbbi ayak bakımı sırasında MRSA enfeksiyonunuz olduğunu anlatmalısınız. Aynı kural, bireysel bakım gördüğünüz başka bir bakım konutunda ya da yaşlılar yurdunda da geçerlidir. Sadece alış-veriş, temizlik, ilaç alma ya da yürüyüşe çıkma sırasında yardım görmekteyseniz MRSA enfeksiyonunuzdan söz etmeniz genellikle gerekmez.
- Hastalık risk faktörlerine sahip iseniz, piercing ve dövme yaptırmak, masaj, tıbbi olmayan ayak bakımı veya deri ve mukozayla ilgili benzer tedaviler sırasında MRSA enfeksiyonunuz olduğunu anlatmalısınız. Bu gibi tedavileri, risk faktörleri tamamen kaybolduktan sonra da yaptırabilirsiniz.

Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma Kanununa göre MRSA kamu için tehlikeli bir hastalıktır. O nedenle doktorunuzun bildirdiği davranış kurallarına uymakla yükümlüsünüz. İl Sağlık Müdürlüğü bulaşıcı hastalıklardan koruma doktoru tarafından, davranış kurallarının yeniden gözden geçirilmesini isteyebilirsiniz.